

судинної систем, фізіологія органів відчуття і вищої нервової діяльності тощо). Студенти мають можливість ще до вивчення клінічних дисциплін ознайомитися й навіть оволодіти такими практичними навиками оцінки функціонального стану організму людини як огляд, пальпація, перкусія, аускультация, вимірювання кров'яного тиску, окремими методиками з розділу "Фізіологія крові" та деякими сучасними інструментальними методами обстеження людини (спірометрією, спірографією, електрокардіо-, енцефало-, гастрографією, зондуванням шлунково-кишкового тракту тощо).

Висновок

Вивчення дисципліни "Нормальна фізіологія" студентами зі спеціальності "Сестринська справа" слід розпочинати з другого, а краще з третього семестру, що сприятиме глибшому розумінню та засвоєнню предмета.

Література

1. Програма розвитку медсестринства України на 2005-2010 рр. (МОЗ України. Наказ № 585).
2. Прокопчук А.І. До питання реформування медсестринської освіти в Україні // Медична освіта. – 2006. – №3. – С.39-40.
3. Шегедин М.Б. Медсестринство в Україні. - Тернопіль: "Укрмедкнига", 2003.- 279с.
4. Шкільна І.М. Роль медичної сестри в профілактиці найважливіших хвороб, в тому числі інфекційних, і підтримці здорового способу життя // Медична освіта. 2006. №3. - С.88-90.

НОРМАЛЬНАЯ ФИЗИОЛОГИЯ - ОСНОВА ПОДГОТОВКИ МЕДИЦИНСКОЙ СЕСТРЫ

*С.С.Ткачук, Г.И.Ходоровский, В.И.Ясинский, В.И.Швец,
А.В.Кузнецова, И.Р.Тимофийчук, Е.В.Ясинская*

Резюме. В работе акцентируется внимание на значении изучения нормальной физиологии человека как основы для дальнейшего овладения медсестрами клиническими практическими навыками. Приводятся конкретные примеры по опыту кафедры относительно ознакомления и овладения студентами практическими навыками, которые имеют применение в современной медицине. Предлагается начинать изучение студентами физиологии человека с II или III семестра обучения в медицинском ВУЗе.

Ключевые слова: нормальная физиология, медсестринское образование.

NORMAL PHYSIOLOGY – THE BASIS OF TRAINING A MEDICAL NURSE

S.S.Tkachuk, G.I.Khodorovskyi, V.I.Yasinskyi, O.V.Kuznetsova, I.R.Tymofiiuchuk, O.Y.Yasins'ka

Abstract. In the present paper stress is laid on the significance of studying Human Normal Physiology as a basis for the subsequent mastery of clinical practical skills by nurses. Concrete examples are cited from the experience of the Department as to the students' familiarization and mastery of practical skills which may be applied in modern medicine. It is suggested to start a study of Human Physiology by students beginning with the 3^d or 4th terms of study at a medical HFE.

Key words: normal physiology, nurse education.

УДК 2.616 – 053.2 : 614.253.52 (477.85)

Г.Д.Тофан, Д.М.Бешега, Т.В.Баняс

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ МЕДСЕСТРИНСЬКОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТА "МЕДСЕСТРИНСТВО В ПЕДІАТРІЇ"

Чернівецький медичний коледж (директор доц. О.Ф. Кулик)
Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці

Резюме. У статті розглянуті особливості викладання предмета "Медсестринство в педіатрії". Висвітлені проблеми і перспективи реформування медсестринської освіти до міжнародних стандартів.

Ключові слова: медсестринство, педіатрія, кредитно – модульна система.

Вступ. Процес створення єдиного Європейського освітнього і наукового простору вимагає єдиних критеріїв і стандартів. Зі збільшенням обсягу інформації при викладанні клінічної дисципліни необхідно вдосконалити структуру і процеси реорганізації та реформування навчання. Це

зумовлює необхідність модернізації навчання та розробки методичних втілень у життя основних положень Болонської декларації, щоб наші випускники могли бути конкурентоспроможними на ринку праці як в Україні, так і за кордоном. Вони повинні отримати достатній обсяг теоретичних

знань і засвоїти в повному обсязі практичні навички та вміння.

Основна частина. Навчальний процес повинен здійснюватися з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтуватися на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін організації праці в умовах ринкової економіки [3].

Новою технологією організації навчального процесу, спрямованої на підвищення якості освіти, є кредитно – модульна система. Кредитно – модульна система організації навчального процесу ґрунтується на рейтингових технологіях навчання, які роблять систему оцінювання більш гнучкою, об'єктивною і сприяють систематичній та активній самостійній роботі студентів впродовж усього періоду навчання. Рейтинг забезпечує здорову конкуренцію між студентами в навчанні, сприяє виявленню та розвитку творчих здібностей студентів [1].

Перехід до цієї системи вимагає від викладачів педіатричного циклу розробки нових організаційних, методичних засад щодо проведення навчального процесу, перегляду методики викладання.

Аналізуючи традиційні підходи до проведення теоретичних і практичних занять, стало зрозуміло, що студентам не вистачає відкритості, прозорості з питань організації навчання. Сама організація діяльності студента покладена тільки на викладача. Студенти байдуже ставилися до результатів своєї навчальної діяльності. Це примусило нас змінити систему організації навчання, а саме:

- розвивати самостійну діяльність студента;
- викликати в студентів мотивацію до самовдосконалення;
- формувати самоповагу студентів до своєї особистості;
- упроваджувати в навчальний процес принцип педагогіки співробітництва, викладач – студент.

Таким чином, модернізація навчального процесу дає можливість застосувати навчальні технології, при яких центром стає студент, який активно вибудовує свій навчальний процес, бере участь у самокеруванні навчальною діяльністю.

Вивчаючи "Медсестринство в педіатрії", студенти бажають виробити в собі професійні якості. Біля ліжка хворого студент вчиться у викладача як контактувати з дітьми різного віку. Тому в процесі навчання медичної сестри ми зосереджуємо увагу на виробленні в студента цільного погляду на пацієнта з урахуванням віку, психологічних особливостей дитини і матері. На практичних заняттях викладач особливу увагу приділяє засвоєнню навичок спілкування студента з дітьми і батьками, визначення умов життя, харчування, виховання, їх впливу на ріст і розвиток дитини. Це дозволяє кожному студенту скласти оптимальну програму заходів щодо покращання здоров'я пацієнта.

Працюючи в маніпуляційній, сестринському посту, приймальному відділенні, кабінеті функціональної діагностики, студент реалізується як особистість, дає собі самооцінку і прагне до самореалізації. Під контролем викладача студенти беруть активну участь у діагностичних і лікувальних маніпуляціях. Надалі заняття продовжуються за методичними вказівками.

Навчання – це копітка щоденна праця, яка дає результати тоді, коли студент хоче знати, а викладач уміє передати свої знання і заохотити студента до активності та творчості [2]. З цією метою ми пропонуємо студентам опанувати різні інформаційно – методичні матеріали: набір тестових завдань, ситуаційні задачі, тексти лекцій, посібники. Поряд із традиційними формами та методами навчання впроваджуються нестандартні творчі дискусії, заняття – конкурси, "круглі столи", тижні предмета, інтегровані заняття, "ділові ігри" з моделюванням професійних ситуацій, які стосуються допомоги з невідкладних станів, коли медична сестра повинна швидко знаходити оптимальні рішення.

Однією із форм активного здобуття знань є наукова робота студентів. На педіатричному циклі працює науковий гурток для медсестер, де студенти здобувають навички роботи з літературою, медичною документацією, навчаються аналізувати і робити перші висновки.

Отже, використання в навчальному процесі кредитно – модульної системи дає можливість студентам враховувати свої здібності, своєчасно підготуватися до опитування, прогнозувати результати успішності та психологічно бути готовими до роботи.

Висновок

Упровадження кредитно – модульної системи в навчальний процес призвело до зростання зацікавленості студентів у навчанні, збільшення їх відповідальності, бажання до самовдосконалення, об'єктивізації самооцінки.

Підготовка конкурентоспроможного медичного працівника з сестринською освітою потребує адаптації навчальних програм до міжнародних стандартів.

Література

1. Швидкий О.В., Тарасенко К. М. Кредитно – модульна система як складова орієнтовно – особистісного навчання // Медична освіта. - 2006. - №3. – С.84 – 86.
2. Банадига Н.В., Ходарчук Н.Я., Рогальський І. О. Сестринський процес в умовах реформування медичної освіти // Медична освіта. – 2006. - №3 – С.58-60.
3. Якименко Ю. Кредитно – модульна система як важлива складова інтеграції вищої освіти до загальноєвропейського простору // К.: Вища школа. – 2004. - №1. – С.50 - 65.
4. Підаєв А. В., Передерій В. Г. Болонський процес в Європі. // Київ. – 2004. - С.188.

**АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ РЕФОРМИРОВАНИЯ МЕДСЕСТРИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В
УКРАИНЕ ПРИ ИЗУЧЕНИИ "МЕДСЕСТРИНСТВА В ПЕДИАТРИИ"**

Г.Д.Тофан, Т.В.Баняс

Резюме. В статье рассматриваются особенности преподавания "Медсестринства в педиатрии" в Черновицком медицинском колледже. Обсуждены проблемы и перспективы реформы медсестринского образования к международным стандартам в Украине.

Ключевые слова: медсестринство, педиатрия, кредитно–модульная система, учебный процесс, реформирование.

**TOPICAL QUESTIONS OF REFORMING NURSING EDUCATION IN UKRAINE
WHILE STUDYING THE SUBJECT - "NURSING IN PEDIATRY"**

H.D.Tofan, D.M.Besheha, T.V.Banias

Abstract. The specific features of teaching "Nursing in Peditary" are dealt with in the paper at the Chernivtsi Medical College. Problems and perspets of reforming nursing education up to international standards are elucidated.

Key words: nursing, peditary, credit-module system, educational process, reformation.